

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Enefte Behandling af Forslag til Lov om en Bonusubbetaling til Interessenter i Livsforsikrings- og Forsørgelses-Anstalten af 1871 m. m.

(Lovforslaget findes i Tillæg C. Sp. 190; Udvalgets Erklæring i Tillæg B. Sp. 1015 —16).

Udenfor Erklæringen var intet Ændringsforslag fremkommet.

Ordføreren (Neergaard): Som det vil være det ærede Thing bekendt, har Forhandlingen om denne Sag mere og mere tilspidset sig til væsentlig at angaa Lovforslagets § 19 med Bestemmelsen om Rentenedsættelse. Denne Paragraf er ogsaa den eneste, der er bleven ændret i Landstthinget ved Behandlingen der. Det blev i Landstthinget gjort gjældende, at denne Ændring egentlig ikke var nogen Realitetsændring, men kun en Ændring af mere formel Art, der gjorde den af Folkethinget vedtagne Bestemmelse mere klar og forstaaelig, altsaa egentlig tilføjede det Samme, som den af Folkethinget vedtagne Bestemmelse, men i en bedre og hensigtsmæssigere Form. Jeg kan ikke ganske dele denne Betragtning. Jeg behøver jo ikke at meddele Medlemmerne af dette Thing, at den Maade, hvorpaa § 19 endelig blev vedtaget her ved 3die Behandling, var ret eienommeligg. Det rette Forhold er dette, at denne Paragraf sikkert blev vedtaget her i dette Thing i en Stikelse, som ikke tilfredsstillende i hvert Fald Thingets Flertal. Den nærmere Sammenhæng ved Sagen er jo denne, at der af Udvalget til 3die Behandling var stillet et Ændringsforslag, der saaldt ved en Forbindelse mellem det ærede Mindretal, som overhovedet ikke vil vide Noget af Bestemmelser som dem i § 19, og et Mindretal af Flertallet, om jeg saa maatte sige, der sølte sig stødt ved Afstemningen af den ene Del af Forslaget. Saaledes fremkom der altsaa en Afstemning, hvorved man lod Kommunerne falde, og hvorved man indsatte en Bestemmelse om Rente- og Prioritetslaan, der ikke blot gjaldt de til nærværende Tid i Anstalten indstaaende Laan, men som i det Hele bandt Renten i Anstalten, indtil anderledes ved Lov maatte bestemmes. Saaledes var i hvert Fald den almindelige Fortolkning af denne Bestemmelse her. Jeg føler mig overbevist om, at det ikke har været dette

stemmelse angaaende Laan i faste Eiendomme og ingen Bestemmelse vedrørende Kommune-loben; og saaledes som det er Thinget bekendt, har det i alt Fald inaesfende været Udvalgets Flertals Mening. Udvalgets Flertal har fastholdt den Opfattelse, som gjensaaer Gange af mig blev udtalt ved Sagens 3die Behandling her, at det vilde være principstridigt, naar man i det Hele vilde indblande sig i Anstaltens Laaneforhold med det Formaal for Die at bringe Renten ned, og det har jo været Formaalet med Bestemmelsen i § 19 at virke fremsthyndende paa den Bevægelse, vi her i Landet for Tiden befinde os i, nemlig at Renten er nedadgaaende. Man har ogsaa set hen til Konverteringen og ment, at naar Lovgivningsmagten har vedtaget Statsgjældens Konvertering, har det bl. A. været med det Formaal, at det kunde bidrage til en Nedgaaen i Renten for Laan i faste Eiendomme, for Renten af Laan til almennyttige Institutioner og Kommuner. Det vilde dog være principstridigt kun at faae fat paa den ene Del af Sagen, nemlig det, der vedrører Laan i faste Eiendomme, men derimod ikke tager Hensyn til Kommune-laanene, saa meget mere som Sagen ganske sikkert er den, at Statsmagten har mere Grund til at tage Hensyn til Kommunerne end til de Private, da Statens og Kommunens Opgaver jo i saa mange Henseender ere beslægtede. Med Hensyn til Kommunerne er der jo heller ikke Tale om en egentlig Rente-nedsættelse, men kun om en Opøsning af Uopfigeligheden, saaledes at Kommunerne kunne faae Leilighed til at benytte sig af den ved Statsgjældens Konvertering og forskjellige andre Forhold fremkaldte Nedgang paa Rentemarkedet. Naar denne Bestemmelse, som her foreslaas af Udvalgets Flertal, vedtages, vil Forholdet altsaa nære det, at Kommunerne og de Institutioner, der have stiftet uopfigelige Laan hos Anstalten mod Garanti af Kommuner, komme til at staa frit, saa at de kunne opfige Laanene hos Anstalten og staae sig Laan til billigere Rente hos andre Pengeninstitutter eller muligt, hvad jeg antager vil ske i det albeles overveieende Antal Tilfælde, paany indlede Underhandlinger med Anstalten om at lade de Laan, som der her er Tale om, blive staaende til en Rente, der svarer til den nuværende Stilling paa Rentemarkedet. Vi have ikke kunnet finde Anledning til at frasalde vor oprindelige Mening angaaende Kommune-laanenes Uopfigelighed, fordi det her dreier sig om større Kapitaler end med Hensyn til Laanene i faste Eiendomme, og det saa meget mindre, som der her er Tale om et ubestrideligt Gode for de Paaagjældende, me-